

ЗМІСТ
Засідання п'яте, вечірнє
(Четвер, 8 вересня 2016 року)

Прийняття за основу проектів законів про внесення змін до: деяких законодавчих актів України щодо умов зміни меж районів у процесі добровільного об'єднання територіальних громад	...3
деяких законодавчих актів України щодо статусу старости села, селища	...29
додатка 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо фінансового забезпечення реформування рибної галузі України	...45
Прийняття Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «У зв'язку з ухваленням Сенатом і Сеймом Республіки Польща постанов від 7 липня 2016 року та 22 липня 2016 року щодо Волинської трагедії»	...16
Внесення змін до: порядку денного	...16
Бюджетного кодексу України щодо зарахування окремих адміністративних зборів до місцевих бюджетів	...37

Прийняття постанов про зміни
в адміністративно-територіальному
устрої Луганської і Донецької областей ...49

Заяви народних депутатів України щодо голосування ...52

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
8 вересня 2016 року, 16 година 2 хвилини*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Час, відведений для перерви, завершений. Я прошу всіх колег народних депутатів заходити до залу і приготуватися до продовження роботи.

Колеги, ще раз запрошую всіх зайти до залу і приготуватися до реєстрації.

Колеги, готові до реєстрації? Будь ласка, займаємо робочі місця, зараз відбудеться реєстрація.

Отже, прошу народних депутатів зареєструватися і прошу включити систему реєстрації.

Зареєстровано 360 депутатів. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Колеги, як ми й домовлялися, після обіду розглянемо другий блок питань, узгоджений на засіданні Погоджувальної ради. Це питання децентралізації. Разом цей блок нараховує сім законопроектів.

І я закликаю колег народних депутатів перейти до розгляду цього блоку. Це законопроекти великої ваги, актуальні для місцевих громад. Я прошу максимально мобілізуватися, зараз буде голосування. Прошу зайти до залу, зайняти робочі місця.

Отже, першим у порядку денному стоїть проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов зміни меж районів у процесі добровільного об'єднання територіальних громад» ([№4676](#)). Є пропозиція комітету, щоб ми встигли всі законопроекти розглянути, провести їх обговорення за скороченою процедурою. Прошу колег депутатів підтримати цю пропозицію і комітету, і авторів. Я можу розраховувати на вашу підтримку пропозиції про скорочену процедуру?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту закону №4676 за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Будь ласка, колеги, прошу підтримати.

«За» – 134.

Не всі депутати встигли підійти. Будь ласка, ще 30 секунд, підходимо, готуємося до голосування, колеги.

Голови фракцій, запросіть, будь ласка, депутатів. Хто є в кулуарах, прошу заходити до залу. Прошу приготуватися до роботи. У нас надто довго триває розкачування, а потім відповідно ми не встигаємо всі законопроекти прийняти.

Будь ласка, шановні колеги, хто знаходиться в кулуарах, хто мене чує, я ще раз прошу зайти до залу, зайняти робочі місця, приготуватися до голосування.

Хочу вам нагадати, що вже є рішення комітету щодо заяви про відносини між Україною і Польщею. Зараз текст заяви розмножують і роздають народним депутатам. Як тільки текст буде роздано всім народним депутатам і вони з ним ознайомляться, я поставлю на голосування пропозицію включити проект до порядку денного і перейти до розгляду. Ми чекаємо, щоб усі народні депутати могли ознайомитися з текстом заяви. А поки цей процес буде відбуватися, ми матимемо змогу розглядати законопроекти щодо децентралізації.

Колеги, я ще раз прошу займати робочі місця і приготуватися до голосування.

Отже, я ще раз ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту №4676 за скороченою процедурою. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати. Колеги, будь ласка, голосуємо. Прошу підтримати.

«За» – 162.

Рішення прийнято. Дякую за підтримку.

Запрошую до доповіді народного депутата України Федорука Миколу Трохимовича. Будь ласка.

ФЕДУРУК М.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №201, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні народні депутати! Шановний пане Голово! На сьогодні на підставі

положень Закону «Про добровільне об'єднання територіальних громад» відбувається активний процес з формування спроможних територіальних громад. Так, упродовж останніх двох років було створено 184 об'єднані територіальні громади, в яких відбулися перші місцеві вибори.

Разом з тим на даний час продовжують виникати питання щодо порядку утворення об'єднаних територіальних громад у разі розташування територіальних громад, що об'єдналися, на територіях різних районів, а саме визначення черговості процесів призначення в цих територіальних громадах перших місцевих виборів та зміни меж таких районів.

Крім того, на сьогодні існує думка щодо необхідності зміни меж району в процесі добровільного об'єднання територіальної громади міста обласного значення з територіальними громадами інших сіл, селищ, міст. При цьому не враховується той факт, що статус «місто обласного значення» визначає лише організаційні зв'язки з точки зору адміністративного підпорядкування органів влади та бюджетних відносин, а територіально місто обласного значення розташоване в межах району.

Таким чином, метою цього законопроекту є визначення чіткої послідовності дій у процесі призначення перших місцевих виборів у територіальних громадах, утворених у результаті об'єднання територіальних громад різних районів, та зміни меж таких районів, а також передбачення можливості утворення об'єднаних територіальних громад, суб'єктом утворення яких є, зокрема, територіальні громади міст обласного значення без зміни меж районів.

Законопроектом пропонується внести зміни до статей 7 та 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», доповнивши їх відповідними положеннями, та до Земельного кодексу України з метою узгодження запропонованих до вказаного закону змін.

Просимо підтримати законопроект за основу, а якщо не буде серйозних зауважень, то й у цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Бойко Олена Петрівна. Пані Олено, будь ласка.

БОЙКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні народні депутати! Шановний головуючий! Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування розглянув на своєму засіданні 13 липня 2016 року проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов зміни меж районів у процесі добровільного об'єднання територіальних громад» (№4676), внесений народними депутатами України Оленою Бойко, Миколою Федоруком, Віталієм Курилом.

У законопроекті пропонується внести зміни до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та Земельного кодексу України в частині визначення порядку та умов змін меж районів у процесі добровільного об'єднання територіальних громад.

Комітет з питань бюджету вважає, що такий закон матиме вплив на показники місцевих бюджетів, може призвести до розбалансування місцевих, районних бюджетів та бюджетів об'єднаних територіальних громад.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловлює ряд зауважень до законопроекту та вважає, що за результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Своєю чергою Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України та Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» підтримують зазначений законопроект та вважають, що його прийняття сприятиме подальшому утворенню об'єднаних територіальних громад, зокрема на базі міст обласного значення та суміжних районів.

Всебічно обговоривши питання, комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону «Про

внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов зміни меж районів у процесі добровільного об'єднання територіальних громад» (№4676) від 17 травня 2016 року, внесений народними депутатами України Бойко, Федоруком, Курилом, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено.

Шановні колеги, я прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Соловей Юрій Ігоревич. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Гуцульщина і Покуття. Шановні колеги! Я хочу передусім подякувати спікеру парламенту за те, що в порядку денному на сьогодні стоять надзвичайно важливі законопроекти щодо децентралізації української влади, оскільки я вважаю, що адміністративно-територіальна реформа, яку розпочав цей парламент, – одна з найважливіших реформ, які нам потрібно довести до логічного кінця. За станом на цю хвилину ми чітко розуміємо, що ряд законодавчих актів є незавершеними і недоопрацьованими. Зокрема та проблема, яку пропонується розв'язати цим законопроектом, надзвичайно суттєва, адже ряд сіл, які готові до об'єднання, знаходяться в різних районах. Такий закон визначить правовий шлях для об'єднання в територіальну громаду сіл і територіальних громад, які знаходяться на території різних районів. І тому я звертаю увагу кожного народного депутата на необхідність прийняття цього законопроекту.

Більше того, я хочу сказати, що ряд інших законопроектів – і про олійну пляму, і про старост – однозначно потрібно сьогодні розглянути і підтримати, тому що найгірше, коли ми щось починаємо і не доводимо до логічного кінця.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Нагадую, що всі ці законопроекти є в порядку денному на сьогодні, і потрібно, аби була згуртованість, аби була більша кількість депутатів для того, щоб ми могли їх прийняти.

Іван Григорович Кириленко передає слово Одарченку. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! У 2015 році було широко, на всю Україну заявлено про те, що нас очікує небувала децентралізація, розширення повноважень місцевих громад, надання їм додаткового ресурсу і додаткових можливостей. Але подивіться, чим підміняється ця так звана децентралізація. Розмови про передачу повноважень припинилися. Президент з цієї трибуни нам заявив, що не на часі, а замість того зараз активно пропагується ідея укрупнення територіальних громад. Це не те, що децентралізація, це нечувана, зухвала, всеосяжна централізація!

Уявіть собі, що відбувається: по 20-30 сільських рад об'єднуються в одну територіальну громаду! Що це за децентралізація, коли в рад насильно, під тиском адміністрації забирають право мати свою сільську раду? Яке це розширення повноважень? Це нахабне, ганебне знищення сільського населення!

Я був більш ніж у 100 сільських радах, і, повірте, жодне село не бажає, щоб у ньому зникла сільська рада. Тому що вони розуміють, що сільська рада – це орган, який дозволяє їм далі жити, це самозайняті люди, які утворили собі робочі місця і виживають сьогодні, як можуть. А ті, які пропонують приймати такі закони, роблять усе, щоб сільські ради були знищені і сільське населення опинилося в ще складніших умовах. Зникла сільська рада, утворилася об'єднана громада на рівні району (уявіть собі!) – це взагалі руйнує сенс місцевого самоврядування. Що таке місцеве самоврядування? Це передусім громада села, селища, міста. Ви пропонуєте об'єднати, зробити якісь утворення на рівні району і кажете, що це об'єднані громади. Ви розумієте, що після такого об'єднання всі повноваження зосередяться в цьому населеному пункті, більшість депутатів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте одну хвилину, щоб завершити.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. А ті села, які втратять свої сільські ради, через рік-два втратять школи, втратять будинки культури, взагалі умови для проживання. І виникає питання: навіщо це робиться, це ж не покращення життя?! Це робиться з єдиною метою – деморалізувати сільське населення, змушувати його переїжджати в обласні центри чи так звані об'єднані громади і потім вийти на ринок продажу землі. Ми чули, як з цієї трибуни заявляли, що вже необхідно начебто продавати сільгоспземлю.

Я хочу заявити, що «Батьківщина» ніколи не буде підтримувати продажу землі сільгосппризначення і цю так звану децентралізацію, а насправді централізацію об'єднаних громад. Це знищення, геноцид сільського населення! Я прошу всіх задуматися і схаменутися. Що ви робите, коли голосуєте... *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До слова запрошується Долженков Олександр Валерійович. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»)*. Спасибо. Уважаемый председательствующий! Уважаемые коллеги! Уважаемые граждане Украины! Необходимо говорить, наверное, правду друг другу в этом зале при принятии таких судьбоносных для простых граждан Украины решений. Действительно, никакого добровольного объединения нет. Создаются законодательные предпосылки для того, чтобы согнать мелкие территориальные громады под эгидой какого-то укрупненного административно-территориального центра для того, чтобы он проще управлялся.

Децентрализация – понятие комплексное. Эта реформа осуществлялась и в конституционной сфере. Мы знаем, какие изменения в Конституцию были предложены Президентом. Никакого отношения к децентрализации они вообще не имели, потому что Президент только усиливал полномочия и фактически уничтожал остатки местного самоуправления на территории Украины.

Была проведена реформа и в бюджетной сфере, в налоговой сфере. В какой именно форме была проведена эта реформа? 25 процентов

налога на доходы физических лиц было перенаправлено в государственный бюджет. Налог на доходы физических лиц – это одна из немногих реальных налоговых баз для существования территориальных громад. Финансовая самостоятельность территориальной громады – это основоположный принцип ее существования, закрепленный статьей 140 Конституции Украины.

Что вместо этого предложили? Предложили заменить 25 процентов НДС на налог 10 процентов на прибыль, на налог с розничной продажи алкогольных напитков, табака и топлива.

Необходимо сказать, что администрировать эти налоги очень тяжело. Более того, налоговая не заинтересована в увеличении поступлений на местах, местные громады не могут влиять на налоговую, в результате они получают хроническое недофинансирование. Наряду с этим на них возлагаются расходы по финансированию дошкольного образования, среднего образования, медицинского обслуживания...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 1 хвилину, щоб завершити.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. ...льготного проезда.

Что по факту получается? Тот задел, который они получают от якобы увеличенных налоговых поступлений, они перенаправляют на финансирование нужд территориальной громады, которые ранее покрывались за счет государственных субвенций, финансируемых из государственного бюджета. Сейчас представители многих территориальных громад говорят о том, что в следующем году этого финансового задела им уже не хватит. Фактически эти расходы на образование, на здравоохранение, на бесплатное питание для детей 1-4 классов, на льготный проезд будут брать уже со своих поступлений, таких как налог на землю, единый налог. И потому это не усиливает развитие территориальных громад, а обрекает на выживание.

Поэтому позиция «Оппозиционного блока» – эти законопроекты не поддерживать, не голосовать, поскольку эта децентрализация не оправдала себя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зубач Любомир Львович. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

Колеги, це заключний виступ, після того буде... Ні, ще буде виступ Бойко, а потім – голосування.

ЗУБАЧ Л.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні пані і панове! Після таких полум'яних промов колег хочеться сказати кілька слів по суті законопроекту.

Отже, цей законопроект стосується об'єднаних територіальних громад, які знаходяться в межах суміжних районів. На сьогодні таких громад є 25, і в них проживають близько півмільйона людей. Зараз виборчі права цих півмільйона людей порушуються, тому що Центральна виборча комісія банально не оголошує в них перші вибори. Юридично питання, дійсно, дискусійне: чи може об'єднана територіальна громада знаходитися в межах кількох районів? Але це вже точно не функція Центральної виборчої комісії – брати на себе компетенцію Конституційного Суду і тлумачити закон. Вони повинні закон виконувати.

«Самопоміч» неодноразово порушувала питання заміни складу Центральної виборчої комісії. Спочатку наш Президент думав два роки. Після того, як його подання з'явилося у Верховній Раді, з незрозумілих причин воно не вноситься на розгляд депутатів. Це просто, відверто кажучи, ганьба, що через три роки після Революції Гідності у нас продовжує працювати Центральна виборча комісія часів Януковича.

Утім, щоб усі розуміли, що навіть, якщо ми сьогодні проголосуємо цей законопроект, немає гарантії, що ЦВК оголосить вибори. Про це соромився сказати на засіданні профільного комітету представник Центральної виборчої комісії. Тому є два завдання.

Перше. Безумовно, цей законопроект треба підтримати. Такий закон теоретично усуне перешкоди для оголошення виборів і продовження формування спроможних територіальних громад.

Але ще одне конче необхідне завдання – поміняти склад Центральної виборчої комісії. В іншому випадку наше сьогоднішнє голосування може залишитися просто декларацією (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олена Бойко від «Народного фронту». Будь ласка, увімкніть мікрофон.

БОЙКО О.П. Шановні колеги, на підтримку цього законопроекту хочу вам нагадати, що сильна держава можлива тільки тоді, коли сильна громада. І ми як законодавці повинні забезпечити принцип добровільності об'єднання громад. Цей законопроект спрямований на підтримку тих громад, які добровільно об'єдналися не в межах перспективного плану, а так, як вони бачать себе спроможними.

Цей законопроект – на виконання волі громад. Тому дуже просимо підтримати його. Сьогодні на засіданні профільного комітету з питань держуправління ми прийняли роз'яснення, які ідуть в унісон з цим законопроектом. Ми вбачаємо можливість і потребу оголошення перших виборів у добровільно об'єднаних громадах суміжних районів. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми фактично завершили обговорення. Якщо є загальна підтримка, то переходимо до прийняття рішення. Під час обговорення ми чули думку, що він надзвичайно важливий і актуальний, а також думку, що він не все розв'яже, але фактично я не почув заперечень проти логіки і суті цього проекту закону, який має забезпечити добровільність і волю громад під час прийняття своїх рішень. Тому я прошу всіх народних депутатів зайняти робочі місця і приготуватися до голосування.

Колеги, коли ви кажете про сигнальне голосування, то воно нічого не вирішує. Ну і що, що буде сигнальне голосування? Це ж нічого не вирішить, все одно потім буде рішення таке чи таке. Тому в цьому немає сенсу. А більше сенсу в тому, щоб запросити колег депутатів до залу. І тому, колеги, прошу заходити до залу, зайняти робочі місця, приготуватися до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов зміни меж районів у процесі добровільного об'єднання територіальних громад» (№4676) для прийняття за основу. Прошу підтримати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 219.

Я бачу, що не встигли колеги. Я прошу зайти до залу, приготуватися до голосування. Зараз я поставлю один раз на голосування пропозицію про повернення. І прошу депутатів запросити колег до залу. Не вистачило п'яти чи шести голосів. Я бачу, що не встигли, і дуже прошу підійти і приготуватися, зайняти робочі місця, колеги.

Наголошую, це перше читання. Всі застережні поправки, які є, можна буде внести під час підготовки до другого читання. Питання децентралізації не є питанням політики, а є питанням підтримки наших громад. Прошу, колеги, заходимо до залу.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду і голосування за проект закону №4676. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати. Будь ласка, голосуємо, колеги. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 207.

Мене більше цікавить, колеги... *(Шум у залі)*. Є ще якісь пропозиції? На повторне перше читання? Колеги, мене більше цікавлять пропозиції, як діяти. Не звинувачення, хто поганий, а як діяти. Я бачу, що Радикальна партія попереднього разу голосувала, цього разу не голосувала. Пане Олегу, може, висловіте позицію, бо фактично ваша позиція є визначальною в даному голосуванні.

Будь ласка, пане Олегу.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Шановні колеги депутати! Наша політична сила – Радикальна партія підтримує право місцевих громад на децентралізацію, на отримання додаткових фінансових ресурсів тощо. Але коли ми говоримо про права місцевих громад, то в першу чергу треба враховувати інтереси людей, які там живуть. А коли нам пропонується рішенням Кабміну нав'язувати місцевим громадам межі територій, інші умови, то це неправильно *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, добре. Зараз ми обмінємося думками. Тільки від БПП кілька депутатів підняли руки. Хто від вас виступить? Соловей, 1 хвилина. Будь ласка. Потім – Гузь.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Шановний Олегу Валерійовичу, щойно ви говорили не про цей законопроект. У цьому законопроекті йдеться зовсім про інше – про те, що є сільські громади з різних районів, які мають бажання об'єднатися, для цього вже навіть прийняли відповідні рішення. Але сьогодні вони цього не можуть зробити, тому що немає законодавчого забезпечення (*Шум у залі*).

Шановні колеги з інших фракцій, які вчора були в коаліції, а сьогодні в опозиції, хочу нагадати, що вчора ви підтримували процес децентралізації, сьогодні ж ви виходите до трибуни і виступаєте проти. Так неможливо. Якщо почали, то давайте вже рухатися вперед і закінчувати. Це потрібний законопроект, на прийняття якого очікують як мінімум 25 громад на території держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми вже розібралися із законопроектом. Дійсно, не зорієнтувалися. Можемо голосувати.

Пане Ігоре, я скажу іншим. У нас є ще шість законопроектів щодо самоврядування. Просто, якщо є воля, щоб його прийняти... (*Шум у залі*).

Я надам зараз слово. Але скажу ще одну важливу річ для промовців. Коли ми під час професійної дискусії намагаємося якимось чином підколоти опонентів, то, можливо, отримаємо гарний спіч, а не отримаємо закону. Я більше за те, щоб ми отримали закон, а не гарний спіч, щоб наш напрям був на прийняття рішення.

Заключне слово ще скаже Ігор Гузь від «Народного фронту», і переходимо до голосування... Добре, і Олег Березюк.

Ігор Гузь, 1 хвилина. Будь ласка.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ №19, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Шановні друзі, послухайте! Я депутат-мажоритарник, у мене є громада, яка об'єдналася і включила село з іншого району. І їй не дали об'єднатися! Ви розумієте? На сьогодні вона стоїть, і мене просять сільські голови, просить громада: дайте нам включити село з іншого району.

Цей законопроект про те, що є два райони і треба дати можливість включити, бо маленьке село знаходиться далеко від інших центрів.

Тому проголосуйте, будь ласка, я вас прошу, щоб ця громада в моєму окрузі (це село Овадне), змогла об'єднатися! Рік просять!

Я розумію, де не хочуть, нехай не об'єднуються. А ці хочуть, і немає можливості. Будь ласка, підтримайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Ігоре.

Березюк, 1 хвилина, і переходимо до голосування. Прошу заходити до залу, займати місця. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Це особливе повідомлення, шановний пане Голово, для тих, хто бореться за права людей у громадах. Якщо ми цього проекту закону зараз не приймемо, то порушимо права людей, які самі об'єдналися і чекають від нас державницького рішення. Тому голосуємо і підтримуємо людей, які знають, що таке держава, цінують, люблять її і працюють на неї.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас було певне непорозуміння. Ми його з'ясували під час дискусії й обговорення. Зараз я поставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту і прошу всіх гуртом підтримати.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов зміни меж районів у процесі добровільного об'єднання територіальних громад» (№4676). Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо, колеги. Прошу підтримати.

«За» – 234.

Повернулися.

А тепер, колеги, після того, як під час дискусії всі розібралися, я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов зміни меж районів у процесі добровільного об'єднання територіальних громад» ([№4676](#)) для

прийняття згідно з пропозицією комітету за основу. Отже, хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати. Голосуємо, колеги.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Вітаю авторів, вітаю комітет. Бажаю більш сумлінної роботи під час підготовки до другого читання (*Шум у залі*).

Колеги, є заперечення в залі. Я можу лише поставити на голосування пропозицію про скорочення терміну підготовки до другого читання.

Отже, колеги, хто підтримує пропозицію про скорочення терміну підготовки до другого читання законопроекту №4676, прошу проголосувати і підтримати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 215.

Немає достатньої підтримки в залі.

І я хотів би вам повідомити, що мені щойно працівники Апарату повідомили, що вже всім народним депутатам роздано проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «У зв'язку з ухваленням Сенатом і Сеймом Республіки Польща постанов від 7 липня 2016 року та 22 липня 2016 року щодо Волинської трагедії». Чи справді всі мають текст на руках і всі ознайомилися, колеги?

Якщо так, тоді я поставлю на голосування пропозицію включити проект постанови до порядку денного сесії. Є розуміння і підтримка? Тоді, колеги, я прошу підтримати пропозицію включити до порядку денного сесії та розглянути зараз проект постанови про заяву Верховної Ради України [№5095](#).

Хто підтримує пропозицію, щоб ми зараз перейшли до розгляду цього проекту постанови, прошу проголосувати, колеги. Будь ласка, голосуємо злагоджено і спільно. Будь ласка.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

І відповідно я оголошую розгляд проекту постанови про заяву Верховної Ради України №5095 і прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Хто підтримує цю пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 202.

Запрошую до доповіді народного депутата України Сироїд Оксану Іванівну.

Колеги, я прошу великої уваги під час розгляду даного проекту постанови, це важливий міжнародний акт. І я попрошу пані Оксану після виступу ще раз уважно зачитати весь текст. Як мені повідомили, більшість голів фракцій, які брали участь в обговоренні цього тексту, в кінці внесли узгоджений загальний текст. Тому я прошу великої уваги, щоб послухати доповідь пані Оксани. Будь ласка.

СИРОЇД О.І., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги! Як ви знаєте, 7 липня 2016 року Сенат Республіки Польща ухвалив Постанову «Щодо вшанування пам'яті жертв геноциду, вчиненого українськими націоналістами проти громадян II Речі Посполитої у 1943-1945 роках» і звернувся до Сейму Республіки Польща з проханням встановити 11 липня національний день пам'яті жертв геноциду, вчиненого українськими націоналістами проти мешканців II Речі Посполитої.

У відповідь на це 22 липня 2016 року Сейм Республіки Польща ухвалив Постанову «Щодо вшанування пам'яті жертв геноциду, вчиненого українськими націоналістами проти громадян II Речі Посполитої у 1943-1945 роках» та встановив 11 липня національним днем пам'яті жертв геноциду, вчиненого українськими націоналістами проти мешканців II Речі Посполитої в Польщі.

Я мушу вас поінформувати, що запобігти цьому рішення намагалися дуже багато людей. Докладалися до цього процесу Голова Верховної Ради, делегації Парламентської асамблеї України і Республіки Польща фактично у повному складі, представники парламентської групи дружби України і Польщі та особисто Борис Іванович Тарасюк, посольство України у Республіці Польща, громадськість. Особисто Президент України докладався до того, щоб запобігти цьому рішення. Але, на жаль, нам не вдалося переконати наших польських колег.

Український парламент вважає за необхідне оцінити рішення польського Сейму та Сенату. Особисто я вважаю таке рішення недалекоглядним і шкідливим передовсім для Польщі, яка залишатиметься для України стратегічним партнером.

Але зараз я хочу представити вашій увазі спільне рішення депутатів з різних фракцій, які докладали зусилля, щоб запобігти рішенню, яке ухвалили польський Сенат та Сейм. У зв'язку з тим що під час розгляду в комітеті були внесені редакційні правки, я зачитаю весь текст заяви, який ми маємо ухвалити, щоб ви з ним ознайомилися.

«Заява Верховної Ради України

У зв'язку з ухваленням Сенатом і Сеймом Республіки Польща постанов від 7 липня 2016 року та 22 липня 2016 року щодо оцінки українсько-польського конфлікту в часи Другої світової війни Верховна Рада України із жалем, розчаруванням і глибокою стурбованістю сприйняла рішення Сенату і згодом ухвалення Сеймом Республіки Польща Постанови від 22 липня 2016 року «Щодо вшанування пам'яті жертв геноциду, вчиненого українськими націоналістами проти громадян II Речі Посполитої у 1943-1945 роках», якою надано політично і юридично некоректну оцінку трагічної сторінки українсько-польської історії, що стосується, зокрема, конфлікту між нашими народами у роки Другої світової війни.

Верховна Рада України звертає увагу на те, що Україну і Польщу поєднують як видатні приклади спільної боротьби за свободу, так і криваві протистояння.

Парламент України заявляє, що необхідно з належною повагою і рівною турботою вшановувати пам'ять усіх жертв на території обох держав.

Верховна Рада України наголошує, що впродовж минулих десятиліть Україна та Республіка Польща зробили багато для взаємного прощення та примирення і вшанування пам'яті невинно убієнних українців та поляків під час конфлікту у 40-х роках ХХ століття і вже дали спільну оцінку цим історичним подіям у погоджених обома сторонами документах, зокрема таких як:

Заява Президентів України та Республіки Польща «До порозуміння та єднання» від 21 травня 1997 року;

Заява парламентів України та Республіки Польща у зв'язку з 60-ю річницею Волинської трагедії від 10 липня 2003 року;

Спільна заява Президентів України та Республіки Польща «Про примирення – в 60-ту річницю трагічних подій на Волині від 11 липня 2003 року;

Послання Греко-Католицьких Єпископів України та Римо-Католицьких Єпископів Польщі з нагоди Акта взаємного пробачення і поєднання від червня 2005 року;

Спільна заява Президента України та Президента Республіки Польща з нагоди 60-ї річниці акції «Вісла» від 27 квітня 2007 року;

Спільна Декларація між Українською Греко-Католицькою Церквою та Римо-Католицькою Церквою Польщі з нагоди 70-х роковин злочину на Волині від 28 червня 2013 року;

Декларація Президентів України та Республіки Польща у 25-ту річницю Незалежності України від 24 серпня 2016 року.

У зв'язку з цим Верховна Рада України вважає встановлення Сеймом Республіки Польща «Національного дня пам'яті жертв геноциду, вчиненого українськими націоналістами проти громадян II Речі Посполитої у 1943-1945 роках» за вияв політизації трагічних сторінок українсько-польської історії.

Верховна Рада України наголошує на тому, що прийняття постанов Сенату і Сейму Республіки Польща відбувалося в супроводі антиукраїнської акції з нищенням українських пам'ятників на території Польщі, атаками на учасників релігійних урочистостей, заборонаю проведення культурних заходів та шовіністичною риторикою.

Верховна Рада України звертає увагу польських депутатів, всієї польської влади та суспільства на те, що антиукраїнські дії та розпалювання антиукраїнських настроїв розгортаються в момент найбільшої вразливості Української Держави, яка перебуває у стані війни з Російською Федерацією. У цій війні агресор використовує історичні питання, зокрема події 40-х років ХХ століття, як один з елементів війни проти нашої держави.

Верховна Рада України вважає, що ухвалення Парламентом Республіки Польща зазначених постанов поставило під загрозу політичний і дипломатичний доробок та зусилля двох держав і народів, спрямовані на взаємне прощення, примирення та вшанування пам'яті невинних жертв – українців та поляків.

Верховна Рада України засуджує односторонні дії Сенату та Сейму Республіки Польща, спрямовані на перегляд позитивних результатів співпраці, які були досягнені під час конструктивного українсько-польського діалогу за останні десятиліття.

Парламент України вважає, що односторонні політичні оцінки історичних подій несуть високий ризик спричинення конфліктів між нашими суспільствами і державами та сприяють подальшій радикалізації як українського, так і польського суспільств, що послаблює консолідацію зусиль наших громадян, спрямовану на розвиток України і Польщі.

Верховна Рада України заявляє, що єдиний шлях до примирення і поєднання між українським та польськими народами лежить через спільне пізнання фактів та обставин історії, встановлення персональної відповідальності за злочини проти людяності та воєнні злочини і християнське прощення.

Верховна Рада України заявляє, що успіх майбутніх українсько-польських відносин лежить у площині погодженої формули порозуміння між Україною та Республікою Польща.

У зв'язку з цим Верховна Рада України закликає істориків продовжити фаховий діалог з метою розкриття всіх досі не з'ясованих фактів та обставин історії на основі достовірних архівних матеріалів, залишаючи простір для кожної сторони інтерпретувати історичні факти, а політиків України і Польщі припинити інструменталізувати історичну науку заради досягнення тимчасових політичних вигод; закликає нинішні та майбутні покоління українців і поляків продовжувати стратегічне партнерство та не піддаватися спробам окремих політичних сил маніпулювати чутливими сторінками історичного минулого всупереч інтересам українського та польського народів; звертається до польських колег з пропозицією припинити політизацію трагічних сторінок українсько-польської історії та зосередити зусилля на конструктивній побудові взаємин між Україною та Республікою Польща для зміцнення партнерства в демократичній Європі на підставі європейських цінностей».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова Комітету у закордонних справах Гопко Ганна Миколаївна.

Будь ласка, пані Ганно.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні українці! Шановний пане Голово! Щойно віце-спікер парламенту зачитала текст заяви, який розданий усім депутатам, кожен може ознайомитися.

Комітет Верховної Ради у закордонних справах сьогодні розглянув внесений народними депутатами з різних фракцій проект Постанови Верховної Ради «Про Заяву Верховної Ради України у зв'язку з ухваленням Сенатом і Сеймом Республіки Польща постанов від 7 липня 2016 року та 22 липня 2016 року щодо Волинської трагедії».

Ми пропонуємо цей проект постанови прийняти за основу та в цілому, а також ухвалити заяву з такими змінами та доповненнями.

Перше. У назві проекту постанови і заяви слова «щодо Волинської трагедії» замінити словами «щодо оцінки польсько-українського конфлікту в роки Другої світової війни».

Друге. У проекті заяви в абзаці першому слова «що стосується подій на Волині» замінити словами «зокрема конфлікту між нашими народами в період Другої світової війни»; в абзацах п'ятнадцятому та сімнадцятому слово «парламент» замінити словами «Верховна Рада», а у абзаці двадцять першому слово «вести» замінити словом «продовжити».

Я хотіла б подякувати всім, хто долучився до фіналізації тексту цієї заяви, зокрема представникам Національного інституту пам'яті, і також сказати, що цими днями в польському місті Криниця відбувається економічний форум, в якому бере участь наша делегація, наша національна збірна від уряду і парламенту, де ми відстоюємо посилення, поглиблення партнерства з Польщею як нашим стратегічним союзником. Ми говоримо про те, що нас з Польщею об'єднують більше тисячі років сусідства, боротьби за свою державність. Ми маємо пам'ятати, що Сталін називав колись Польщу «историческим недоразумением». Це те саме, що Путін зараз називає Україну «искусственным образованием». І ми не хотіли б, щоб поляки дозволяли собі вибірковий підхід до історії, бо саме такий вибірковий підхід до історії на користь нашим ворогам.

Тому ми закликаємо через цей проект постанови не давати оцінки історичним подіям, нехай цим займаються історики, перегорнути сторінку, а сфокусуватися на стратегічному...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ГОПКО Г.М. ...на стратегічному партнерстві і посилити співпрацю у військово-промисловій сфері. Зокрема на форумі в Криниці Польща представляла свої зовнішньополітичні вектори. Це розширення співпраці в рамках такої регіональної ініціативи, як Балто-Чорноморський союз, розширення Вишеградської четвірки. Це ті напрями, де ми можемо бути потужними партнерами, зокрема і в Карпатському регіоні.

Тому хочу подякувати всім депутатам з групи дружби, які посилюють зв'язки з Польщею щодо децентралізації, розвитку малого і середнього бізнесу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, перед тим як провести запис на обговорення, маю велике прохання до колег депутатів максимально беземоційно проводити цю дискусію. Польща була, є і буде нашим великим партнером. Спільно з поляками ми перемагали в багатьох битвах над російським агресором, і, власне, російський агресор, як і нацистський, призвів до трагедії на наших землях. Ми пам'ятаємо про присутність наших друзів поляків на Майдані. Нам з ними спільно будувати регіональну політику в Балто-Чорноморському союзі. Колеги, я закликаю до гідної патріотичної дискусії, але такої дискусії, яка не виходила б в емоційну сферу.

Ось кажуть: а може, дійсно, давайте проголосуємо? Ні, є заперечення.

Колеги, прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти, будь ласка.

Сергій Миколайович Євтушок передає слово пану Тарасюку. Запрошую до трибуни, будь ласка.

ТАРАСЮК Б.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановний пане Голово! Шановний український народе! Шановні колеги! Сьогодні Верховна Рада України віддає борг українському народові, тому що те, що відбулося 7 і 22 липня цього року в Сенаті і в Сеймі Республіки Польща, інакше, ніж спробою приниження української нації, гідності українців, не можна назвати. Тому

я закликаю всіх депутатів незалежно від партійної і фракційної приналежності підтримати цей проект.

Хочу сказати, що ми, члени депутатської групи по зв'язках з Республікою Польща, фактично займалися цими питаннями з березня цього року. Мало хто з вас знає, скільки зусиль було докладено до того, щоб не допустити антиукраїнських рішень у Сеймі і Сенаті Республіки Польща. На жаль, всі наші спроби достукатися до розуму наших колег з польського парламенту не дали результатів. Ми пропонували їм спільну резолюцію, дати спільну оцінку подіям на Волині. На жаль, це не знайшло відгуку.

Вважаю, що зусилля, докладені і мною, і моїми колегами з депутатської групи по зв'язках з Республікою Польща, варті вдячності і Верховної Ради, і всього українського народу. І я хочу сказати, що, на жаль, попри всі зусилля і заклики до наших колег з польського парламенту перейти на конструктивний шлях, вони...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 1 хвилину.

ТАРАСЮК Б.І. На знак протесту проти цього антиукраїнського акта, ухваленого Сенатом і Сеймом Республіки Польща, проти цього антиукраїнського витвору польських сенаторів, і у зв'язку з тим, що Верховна Рада вже не проводила пленарних засідань, я прийняв рішення скласти повноваження голови депутатської групи по зв'язках з Польщею.

Дорогі друзі, я хочу сказати, що українська громадськість не байдужа до цих рішень. Зокрема 25 вересня громадські і політичні діячі прийняли заяву, в якій вони засудили це рішення. Тому борг Верховної Ради України полягає в тому, щоб підтримати даний проект. І я сподіваюся, що всі депутати, незалежно від фракційної приналежності, приймуть таке позитивне рішення.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Тетеруку Андрію Анатолійовичу, «Народний фронт».

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Я прошу передати слово Єленському Віктору Євгеновичу.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Резолюція польського парламенту викликає в нас глибоке розчарування, жаль і турботу. Але ми добре пам'ятаємо, скільки пережили український і польський народи в цю війну. І польський, і український народи найбільш постраждалими в часи Другої світової війни. Війна пройшла через наші країни на захід і схід. Ми маємо пам'ятати, скільки людей не повернулося з фронтів, скільки було замордовано окупантами і що було зроблено загарбниками для того, щоб нацькувати наші народи один на одного.

Дуже мало є сімей, які не постраждали в роки Другої світової війни і в Польщі, і в Україні. Тому будь-які спроби зробити політичні гешефти на цій трагедії ми однозначно засуджуємо. Але водночас ми також засуджуємо і спроби посварити наші народи, зробити союзників, якими ми були, є і будемо, ворогами, опонентами і супротивниками. Ми маємо сказати рішуче «ні» цьому. Ми маємо засудити тих регіоналів, які збирали в цьому залі підписи під заявою до польського уряду і до польського парламенту з вимогою визнати Волинську трагедію геноцидом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилина.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Ми маємо перегорнути цю сторінку. І перегорнути її так, як вчив блаженної пам'яті Папа Іван-Павло II: прощаємо і просимо прощення. Ми залишаємося союзниками і передаємо це прийдешнім поколінням. Закликаємо підтримати цей проект постанови (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Войціцька Вікторія Михайлівна передає слово Олегу Березюку. Будь ласка, пане Олегу.

БЕРЕЗЮК О.Р. Вельмишановний пане Голово! Вельмишановні пані і панове, колеги! Про нас сьогодні. Український народ і українська нація в прямому розумінні тримають фронт армією, кров'ю, загиблими і пораненими, бастіон Третьої світової війни – війни східної деспотії проти західної демократії. Тримають тоді, коли Західна Європа і світ програють баталію за баталією. *Brexit*, Трамп, міграційна криза в Європі – це все баталії Третьої світової війни.

Про поляків. Цей народ і ця нація вийшли з комуністичного небуття за останніх 20 років однією з найсильніших націй, держав і економік у світі. І дуже дивно, що, маючи такий народ, таку націю, таку економіку, яка на сьогодні стала наріжним каменем європейської безпеки й економічного успіху, деякі політичні лідери і політики цієї нації вдаються до радянських методів опрацювання історії і побудови майбутнього.

Тепер коротко про минуле. Почитайте книгу американського історика Тімоті Снайдера «Криваві землі»: 1918, 1919, 1922, 1933, 1937, 1939, 1941, 1946 та інші роки. Десятки мільйонів українців, полита кров'ю ця земля.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Продовжте на 1 хвилину. Пане Олегу, будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Східна деспотія вбивала всіх, вбивала іноді розум людей через те, що вони були роз'єднані підлим комуністичним режимом.

І знову повернемося до сьогодні. Що нам робити? У нас єдиний ворог з поляками, єдиний ворог з прибалтійськими, центральноевропейськими та європейськими націями. Цей ворог – східна деспотія Росії. А наріжний камінь європейської безпеки сьогодні – у Польщі, Прибалтиці, у східних, центральноевропейських країнах. І на передовій цього каменю – Українська держава й український народ. Без цих народів Європа загубить свою ідентичність і європейські цінності, знову буде під загрозою східної деспотії. Тому заклик до цих народів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

БЕРЕЗЮК О.Р. ...стоїмо разом, навчившись на крові наших дідів і прадідів. Я внук тих, які постраждали від двох тиранів. Я переконаний, що вони сьогодні сказали б: заради цієї нації ви маєте стати поруч і боротися з найбільшим ворогом демократії у світі – східною деспотією Російської імперії (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії запрошую до слова Олега Ляшка.

І хочу наголосити, що сталася технічна помилка: серед авторів є народний депутат від Радикальної партії Вовк. Я прошу Апарат цю помилку виправити, щоб він був зазначений серед авторів даного проекту постанови, і скоригувати це в технічному порядку.

Олегу Валерійовичу, будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Звістка про прийняття Сенатом та Сеймом Республіки Польща рішення, в якому подається викривлена, політично та юридично некоректна оцінка трагічної оцінки польсько-української історії, глибоко ранила нас у саме серце.

Я хотів би нагадати нашим сусідам, партнерам і союзникам полякам слова великого польського інтелектуала Єжи Гедройця, який писав: «Без незалежної України не може бути незалежної Польщі». І я сподіваюся, що нинішня польська влада завжди пам'ятатиме ці слова.

Водночас я хотів би нагадати, що в українсько-польських відносинах є не лише трагічні сторінки. До речі, що стосується Другої світової війни, то саме в результаті змови московського імперіалізму з німецьким імперіалізмом найбільше постраждали українці й поляки, ми більше 10 мільйонів життів віддали, щоб звільнити від коричневої чуми нашу рідну землю.

Я хотів би нагадати (до речі, це промовистий факт), що саме сьогодні виповнюється 502 роки від часу відомої, однієї з найбільших тодішніх битв – битви під Оршею, коли об'єднане руське військо під керівництвом великого князя Костянтина Острозького, до складу якого входили українці, поляки, литовці, розбило орду московського царя Василя III (*Оплески*). До речі, Василь III тоді без оголошення війни вторгся у Литовське Князівство. Так ось сьогодні московський Путін продовжує політику московського царя Василя III! А ми маємо продовжувати політику великого князя Костянтина Острозького, об'єднавши

зусилля, спільно протистояти московській навалі і перемагати цю орду (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Ми завершили обговорення, тільки 1 хвилину я обіцяв Андрію Ілленку. Переходимо до прийняття рішення, і прошу всіх зайти до залу, зайняти робочі місця.

Андрій Ілленко, 1 хвилина. Будь ласка.

ІЛЛЕНКО А.Ю., *член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»).* Я хочу наголосити передусім на одній важливій поправці, яку я попросив би внести: в кінці абзацу першого, де мова йде про те, що надано некоректну оцінку трагічної сторінки українсько-польської історії додати не тільки слова «політично і юридично», але й «історично некоректну». Це дуже важливо.

Але найголовніше, що я хотів сказати, це те, що цією заявою польські політики зробили гірше навіть не Україні, а собі, на жаль. Тому що така недалекоглядність передусім грала завжди в історії проти їхньої ж країни. Ми повинні вшанувати свою національну пам'ять, повинні дивитися в майбутнє, повинні розуміти, хто сьогодні головний ворог, який знищує Україну, і, очевидно, планує знищити й Польщу. Ми маємо розвивати Балто-Чорноморський союз, але не повинні це робити, стоячи на колінах. Ми маємо стояти на своїх ногах, а не стояти на колінах в односторонньому порядку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Під час обговорення ми побачили фактично повне об'єднання залу щодо цього питання. Хочу вам сказати, що після цієї заяви я виступив з ініціативою, щоб до 17 вересня – дати початку Другої світової війни – ми прийняли заяву парламентів трьох країн: Балтії, Польщі й України, називаючи винуватців цієї трагедії – московський імперіалізм і нацистський імперіалізм, які призвели до трагедії на наших землях. Ми повинні дати спільну оцінку і повернутися до традиції давати спільну, а не односторонню оцінку таким подіям. Я впевнений, що ми залагодимо всі протистояння, які були між нами,

що плече до плеча будемо стояти разом з нашими братами поляками в протистоянні з московським імперіалізмом.

А зараз колеги, я запрошую вас підтримати за основу та в цілому цей проект постанови... *(Шум у залі)*. Пане Андрію, надто довго вона утрясала кожне слово, це не є аж так принципово, мені видається. Давайте ми його в такій же редакції, яка була узгоджена, проголосуємо. І це буде правильно. Пане Андрію, зараз ми зайдемо у велику дискусію, це одне слово... Я прошу підтримати узгоджений всіма фракціями текст заяви і прийняти проект постанови за основу та в цілому.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «У зв'язку з ухваленням Сенатом і Сеймом Республіки Польща постанов від 7 липня 2016 року та 22 липня 2016 року щодо польсько-української війни» ([№5095](#)) за основу та в цілому. Хто підтримує дане рішення, прошу... *(Шум у залі)*. Зрештою, у протоколі правильно написано слово «конфлікту», тобто «польсько-українського конфлікту». Це поправка, яку вніс комітет... Так, у редакції комітету пропонується в назві написати слова «щодо польсько-українського конфлікту в роки Другої світової війни».

Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

Колеги, давайте покажемо згуртованість усього залу. Голосуємо, колеги! Будь ласка.

«За» – 247.

Рішення прийнято. Дякую за одностайність, за тверду позицію в даному питанні.

Ще надається 1 хвилина для репліки. Борисе Івановичу, будь ласка.

ТАРАСЮК Б.І. Правильно сказала у своєму виступі про назву Оксана Іванівна. Мова йде про слова «щодо оцінки польсько-українського конфлікту в роки Другої світової війни», а не «щодо конфлікту».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Я зазначив для стенограми: у редакції комітету. Тобто в редакції комітету коректне, правильне визначення, і я зазначив, що поправка була вивірена і правильна.

Шановні колеги, дякую за єдність. Зараз ми продовжуємо розглядати питання децентралізації. Наступне питання, яке стоїть у порядку денному на сьогодні щодо децентралізації, це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статусу старости села, селища» ([№4742](#)).

Є пропозиція розглянути проект за скороченою процедурою. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 189.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Дехтярчука Олександра Володимировича. Вибачте, що я перед тим не дав вам слова, тепер маєте змогу свою позицію висловити. Будь ласка.

ДЕХТЯРЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №154, Рівненська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановне товариство! Прийнятий Верховною Радою України Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад» передбачає запровадження інституту старост сіл, селищ як необхідного елемента процесу децентралізації. На сьогодні в Україні створено 184 об'єднані територіальні громади, у 43 відсотках територіальних громад прийнято рішення про проведення виборів або вже обрано сільських старост.

Водночас уже перший досвід встановлення інституту старост виявив ряд прогалин, колізій у чинному законодавстві України, що негативно впливає на поширення процесу децентралізації, формування спроможних територіальних громад. Зокрема на практиці виникають проблемні питання щодо обрання старости, територіальних аспектів його діяльності, кола повноважень, гарантій його діяльності. На порядок денний постає також питання щодо відповідальності старости, його підзвітності та підконтрольності.

Законопроектом передбачається внести зміни до окремих законодавчих актів України, що передбачають закріплення принципу, згідно з яким посада старости запроваджується в усіх селищах та селах складу об'єднаної територіальної громади. При цьому з метою визначення просторових меж діяльності старости пропонується ввести в чинне

законодавство України поняття «старостинський округ», межі якого співпадають з межами територіальної юрисдикції рад тих громад, які об'єдналися.

Проектом передбачається також закріплення повноважень старости в таких основних сферах: представлення та захист прав і законних інтересів жителів сіл, селищ; сприяння у здійсненні повноважень органів місцевого самоврядування об'єднаної територіальної громади, їх посадових осіб, депутатів місцевих рад; моніторинг стану виконання на території старостинського округу рішень органів місцевого самоврядування; визначення періодичності порядку звітування старости про свою роботу; поширення на старосту гарантій діяльності депутатів місцевих рад, передбачених законом про статус депутатів місцевих рад; встановлення підстав та порядку дострокового припинення повноважень старости; поширення на старост положень Закону України «Про запобігання корупції»; врегулювання питань статусу старости як посадової особи місцевого самоврядування.

Реалізація норм законопроекту сприятиме прискоренню процесу формування спроможних громад, підвищенню ефективності діяльності їх органів щодо...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 1 хвилину, щоб завершити.

ДЕХТЯРЧУК О.В. Прийняття законопроекту дасть змогу врегулювати питання, пов'язані з діяльністю старост. Наголошую на тому, що законопроект пропонується прийняти за основу. Є багато питань і зауважень. Комітет проводив слухання, «круглий стіл», на який запрошував уже обраних старост з усієї України. Буде створено робочу групу, і всі зауваження та пропозиції буде доопрацьовано. Краще запалити свічку, ніж ляяти темряву!

Шановні депутати, прошу підтримати в першому читанні цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, шановний колего.

Для співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Микола Федорук. Будь ласка, пане Миколо.

ФЕДУРУК М.Т. Шановні народні депутати! Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування розглянув на своєму засіданні 13 липня 2016 року проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статусу старости села, селища» (№4742), внесений групою народних депутатів України.

Законопроектом пропонується внести зміни до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві вибори», «Про запобігання корупції», «Про службу в органах місцевого самоврядування» та визначити правовий статус старости, порядок його обрання та дострокового припинення повноважень.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради у своєму висновку висловлює ряд зауважень до законопроекту та вважає, що за результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» підтримує прийняття зазначеного законопроекту та вважає, що він спрямований на усунення низки прогалин і колізій у чинному законодавстві.

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України зазначає, що законопроект є одним із пріоритетних законодавчих ініціатив, спрямованих на розвиток місцевого самоврядування та удосконалення територіальної організації влади.

Всебічно обговоривши питання, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статусу старости села, селища» (№4742) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Миколо.

Згідно з Регламентом прошу від фракції записатися для обговорення цього законопроекту: два – за, два – проти.

Я також прошу депутатів підходити до сесійного залу, тому що за 8 хвилин ми будемо голосувати цей законопроект.

А зараз до слова запрошується пан Юрик, представник фракції «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

ЮРИК Т.З., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №165, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»).
Проху передати слово депутату Ревезі.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Ревега. Будь ласка.

РЕВЕГА О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №63, Житомирська область, самовисуванець). Шановні колеги! Я прошу звернути вашу увагу, що законопроект потрібний, але в ньому є пункт 5, де написано, що староста може бути членом виконавчого комітету ради. Я хотів би запропонувати визначити, що старости мають бути членами виконавчого комітету ради, тому що роль старости надзвичайно велика у формуванні об'єднаних громад, це сьогоднішній сільський голова.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Чижмаря від Радикальної партії.

ЧИЖМАРЬ Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Однозначно такий закон необхідний. Ми знаємо, що на децентралізацію і визначення відповідних повноважень на місцях очікує вся країна. На сьогодні в Україні створено вже понад 60 об'єднаних громад. Вони очікують на те, що

старости, які мають управляти селами, які увійшли до об'єднаної громади, повинні набути своїх повноважень, свого статусу і мати можливість представляти ці села, селища в об'єднаній територіальній громаді. Тому наша фракція підтримуватиме даний законопроект. Просимо приєднатися всіх депутатів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, пане Чижмарь.

Пан Івченко, фракція «Батьківщина», передає слово пану Одарченку. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, я хочу ще раз звернути вашу увагу на те, що питання децентралізації не має ніякого стосунку до об'єднання громад. Сьогодні відбувається централізація, як це було в 70-х роках минулого століття за радянської влади, коли об'єднували неспроможні господарства в одне село. І депутати старшого віку пам'ятають і знають, що ті села, в яких припинили діяльність сільські ради, абсолютно деградовані, фактично зникають з мапи України.

Зараз депутати, які є ідеологами внесення цих змін, намагаються підмінити загальнообраного сільського голову таким поняттям, як староста, який, по-суті, не має ніякого впливу. Навіть у тілі цього законопроекту дуже обмежено виписані його повноваження – може бути членом виконкому. Це, по суті, така фігура, яка нічого не вирішуватиме і підміняє місцеве самоврядування.

Подивіться, що відбуватиметься. Коли виникатимуть так звані об'єднані громади, до яких входитимуть по 20-30 сільських рад, більшість депутатів будуть зосереджені в тому населеному пункті, який буде центром об'єднаної громади. І завжди ця більшість депутатів працюватиме на користь цього центру об'єднаної громади. Це дуже по-людськи. І громади, які визнані начебто неспроможними, втратять вплив на бюджет. Вони приречені на деградацію.

Я закликаю всіх не підтримувати цього законопроекту, тому що в його основі лежить знищення сільських рад, руйнація місцевого самоврядування і руйнація сіл в Україні. Це веде, по суті, до знищення нашої держави. Я прошу всіх депутатів, які вносять такі ініціативи, побувати на місцях і спитати у сільських...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Бойко від «Народного фронту», 1 хвилина. Будь ласка. Увімкніть мікрофон, тому що фракція не мала можливості висловитися.

БОЙКО О.П. Шановні колеги, звертаю вашу увагу на те, що цей законопроект, навпаки, спрямований на усунення прогалин, які були до цього, щодо повноважень, можливостей і прав старост. І нагадую тим депутатам-мажоритарникам, які не знають, що староста на сьогодні відповідно до Закону «Про добровільне об'єднання територіальних громад» обирається на виборах, це виборна посада і це представник громади. І якщо голова добровільного об'єднання має одні повноваження, то староста представляє саме той населений пункт, тобто село, яке його обрало. Тому цей законопроект спрямований на підтримку добровільного об'єднання громад. Хто за громади, прошу проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні колеги.

Я прошу заходити до сесійного залу. Давайте продемонструємо результативність голосування, яка була сьогодні в нас протягом дня.

Пан Міщенко ще піднімає... Але від «Блоку Петра Порошенка» був виступ.

Давайте поставимо проект на голосування і після цього подивимося, що робити далі. Добре?

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу колег народних депутатів заходити до залу. Секретаріат Верховної Ради прошу повідомити, що зараз відбудеться прийняття рішення.

Колеги, зараз я поставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу. Я бачу, що є застереження в деяких фракцій і в депутатів. Наголошую: лише за основу. Думаю, що є сенс підтримати. А запропоновані поправки ми зможемо скорегувати до другого читання, колеги. Можемо на це розраховувати? Можемо.

Отже, ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статусу старости села, селища» (№4742) для прийняття за основу. Прошу голосувати і підтримати. Колеги з «Самопоміч», я прошу вас підтримати, взяти участь у голосуванні. Будь ласка, колеги, голосуємо за основу.

«За» – 208.

Не проголосувала фракція «Батьківщина». Чи можливо скоригувати позицію? Є пропозиція? Іван Крулько. Потім – Сергій Міщенко. По 1 хвилині. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я пропоную, щоб ми проголосували законопроект у першому читанні з поправкою про те, що староста є членом виконкому об'єднаної громади. І за таку редакцію фракція «Батьківщина» може дати необхідні голоси. Тому що староста не може бути, а мусить бути членом виконкому, щоб впливати на прийняття рішень в об'єднаній громаді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачу, що приймається ця пропозиція.

Зараз слово надається Сергію Міщенку, 1 хвилина. За ним виступить Дехтярчук, теж 1 хвилина. І після того голосуємо.

Будь ласка, пане Сергію.

МІЩЕНКО С.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №98, Київська область, самовисуванець). Дякую. Київщина. Зрозуміло, що основна теза така: той, хто хоче об'єднатися, нехай об'єднується, той, хто не хоче об'єднуватися, і так не буде об'єднуватися. Пропозицію щодо того, щоб староста обов'язково був членом виконкому, потрібно підтримати.

І найголовніше, що хвилює селян, які повноваження матиме староста? Чи вони будуть зменшені порівняно з тими повноваженнями, які мала сільська рада? Що я маю на увазі? Ви знаєте, хто такий секретар сільської ради? Які документи він видає селянам? Заповіти,

довідки, доручення і таке інше. А чи матиме староста такі повноваження? Ні, не матиме! І тому якщо ми не змінимо до другого читання норми щодо повноважень старости і відправимо людей до сусідніх сіл збирати ці довідки, то вас не те, що з цією децентралізацією проклянуть, вам скажуть взагалі піти геть звідси!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заключний виступ автора Дехтярчука Олександра, 1 хвилина. Увімкніть мікрофон. І потім переходимо до голосування.

ДЕХТЯРЧУК О.В. Шановне товариство, дякую за зауваження, які були озвучені. Ці питання, дійсно, розглядалися під час формування законопроекту. Було зауваження щодо того, що староста має бути членом виконкому. Я особисто не бачу заперечень проти такої позиції. Були противники серед старост, де велика об'єднана громада, наприклад район став об'єднаною громадою, тоді виконком там ставав недієздатним. Але, власне, я готовий підтримати таку пропозицію.

Закликаю всіх подати свої пропозиції, думки з приводу повноважень і продовжити дискусію вже з конкретними поправками до другого читання.

Дякую. Прошу ще раз усіх проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Взагалі за логікою поправки вносяться між першим і другим читаннями. Але якщо такою є вимога цілої фракції, адже був виступ, тоді, думаю, що є сенс цю поправку внести вже під час першого читання.

Зараз я поставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу з поправкою, яку озвучив для стенограми Іван Крулько. Але перед тим нам необхідно буде повернутися до розгляду.

Тому, колеги, я прошу зайти до залу і зайняти робочі місця, приготуватися до голосування. Я закликаю до відповідальності народного депутата Мушака, народного депутата Сотник. З високої трибуни Верховної Ради України я з полум'яним закликом звертаюся до депутатів, які кучкуються у куточку Верховної Ради, повернутися на робочі місця.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію повернутися, а потім поставлю вашу пропозицію і думаю, вона набере необхідну кількість голосів. Ми знайшли консолідоване спільне рішення, тепер головне, щоб було дисципліноване голосування.

Отже, хто підтримує пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статусу старости села, селища» (№4742), прошу проголосувати. Колеги, будь ласка, голосуємо за повернення.

«За» – 229.

Ми повернулися.

А тепер я прошу бути уважними. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статусу старости села, селища» ([№4742](#)) з поправкою, яку озвучив для стенограми Іван Крулько, за основу. Колеги, за основу. Прошу проголосувати і підтримати. Будь ласка, колеги, голосуємо.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Вітаю авторів, вітаю комітет з плідною і якісною роботою.

Переходимо до наступного питання порядку денного, теж з блоку щодо децентралізації. Це проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування плати за надання адміністративних послуг до бюджетів об'єднаних територіальних громад» ([№4386](#)), проекти [№4386-1](#) і [№4386-д](#).

Є пропозиція розглянути питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 182.

Рішення прийнято.

Є аж три співдоповідачі. У мене прохання, щоб ми йшли максимально динамічно. Колеги, я вам скажу про логіку нашої роботи. У нас ще є три проекти законів з розділу про місцеве самоврядування, а далі ми маємо розглянути законопроект щодо фінансового забезпечення

реформування рибної галузі України, який потребує нашого невідкладного рішення. До нас зверталися і профільний міністр, і голова профільного комітету. Я закликаю до динамічної й активної роботи, до згуртованості в залі.

А зараз запрошую до доповіді народного депутата України Мельника Сергія Івановича. Будь ласка.

МЕЛЬНИК С.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №187, Хмельницька область, самовисуванець). Добрий день, шановний Голово! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування плати за надання адміністративних послуг до бюджетів об'єднаних територіальних громад». Яка проблема виникла на сьогодні? Проблема в тому, що казначейство блокує зарахування плати за надання адмін-послуг до бюджетів об'єднаних територіальних громад. Тому цим проектом закону ми пропонуємо унормувати зарахування до загального фонду бюджетів об'єднаних територіальних громад адміністративного збору від державної реєстрації речових прав, обмежень, обтяжень, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних, юридичних осіб, а також інших платних послуг, пов'язаних з державною реєстрацією.

Враховуючи, що бюджетним комітетом при розгляді цього проекту закону були внесені окремі доповнення, просимо підтримати за основу та в цілому доопрацьований проект закону про внесення змін до Бюджетного кодексу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співповіді запрошується народний депутат України Юрик Тарас Зіновійович. Будь ласка.

ЮРИК Т.З. Шановні колеги, на ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо вдосконалення норм Бюджетного кодексу України в частині забезпечення фінансової спроможності у наданні адміністративних послуг виконавчими органами рад об'єднаних територіальних громад» ([№4386-1](#)). Насправді це дуже важливі зміни, хоча доволі прості. Коли

ми приймали Закон «Про адміністративні послуги», не врахували такої особливості – надання адміністративних послуг і формування бюджету цих адміністративних послуг якраз саме в об'єднаних територіальних громадах. На сьогодні об'єднані територіальні громади сформували практично всюди центри надання адміністративних послуг. Більше того, зараз працює цілий ряд європейських фондів, які активно підтримують створення центрів надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах. І тому зарахування цих коштів до бюджетів саме цих рад є надзвичайно важливим.

Після опрацювання даного законопроекту ми пропонуємо в остаточному підсумку підтримати за основу та в цілому законопроект №4386-д, розроблений бюджетним комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Голова підкомітету Комітету з питань бюджету Куліченко Іван Іванович. Будь ласка.

КУЛІЧЕНКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №28, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати! Зараз ви почули пропозиції співавторів двох законопроектів, які вже не є альтернативними. Законодавчу ініціативу підтримують і Мінфін, і «Асоціація міст України». Водночас вони звертають увагу на необхідність додаткового врегулювання питання зарахування адміністративного збору за державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб та громадських формувань до бюджетів міст районного значення, селищних і сільських бюджетів.

За результатами розгляду законопроектів №4386, №4386-1 і №4386-д комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу та в цілому як закон доопрацьований комітетом законопроект 4386-д. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Шановні колеги, прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Слово надається пану Дубілю від «Батьківщини». Будь ласка.

ДУБІЛЬ В.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Івченку Вадиму.

ГОЛОВУЮЧА. Вадим Івченко з трибуни. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Безумовно, цей законопроект потрібно прийняти за основу та в цілому. Але хочу нагадати вам, що сьогодні уряд звітує про те, що в цьому році знову зросли на 20 відсотків бюджети територіальних громад.

Але давайте подивимося в основу. Хіба не ми з вами підвищили на 20 відсотків базовий податок – ПДФО з 15 до 18 відсотків? А хіба не ми з вами, точніше, ви, підвищили єдиний податок у два рази, який став базовим податком для сіл? А хіба не ми з вами збільшили коефіцієнт і тим самим збільшили земельний податок? І це ви називаєте бюджетною децентралізацією? А хіба перед виборами чи в округах ви не говорили про те, щоб закріпити податок на доходи фізичних осіб за місцем проживання фізичної особи? А хіба не ми з вами казали, що потрібно зарахувати до бюджетів місцевого самоврядування 50 відсотків рентної плати за деревину або вирубку лісу? А хіба не ми з вами говорили, щоб до бюджетів місцевого самоврядування зарахувати 50 відсотків за спецкористування водою? А хіба не ми з вами говорили, щоб частину рентної плати за корисні копалини зарахувати до бюджетів органів місцевого самоврядування? А це шахти, це ліси Прикарпаття, це річки і русла річок, надходження від плати за користування якими на сьогодні можуть наповнювати місцеві бюджети.

Шановні колеги, а хіба не ми з вами говорили і розпочинали дискусію про те, що нам потрібно рятувати міста районного значення? Другий рік поспіль вони проїдають свої бюджети, просто проїдають і не відбувається ніякого їхнього зростання!

Мені хочеться, щоб ми кваліфіковано підходили, бо це лише один законопроект, а інші законопроекти, які підготувала «Батьківщина» разом з колегами депутатами, півтора року лежать у керівництва Верховної Ради. Прошу терміново законопроекти [№2068](#), [№2069](#), [№2070](#), [№3754](#)...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд, щоб завершити.

ІВЧЕНКО В.Є. ...які спрямовані на вирішення саме цих питань, про які я сказав. А також з нашими колегами, зокрема з Дерев'янком, ми розробили проект закону про фінансування бюджетів сіл і селищ [№4208](#), з колегою Рибакіком – законопроект про зарахування 50 відсотків за спецкористування водою [№4755](#).

Оце і є бюджетна децентралізація. А те, що ви робите, це безсистемна робота і перекладання всіх обов'язків на плечі роботодавців і людей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Барна Олег Степанович. Будь ласка.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Децентралізація – це вимога суспільства і Майдану забрати повноваження в органів виконавчої влади і передати місцевим громадам. То мені незрозуміло, чому деякі колеги зараз так проти цього за принципом «Баба Яга завжди проти».

Поряд з тим нам треба звернути увагу передусім на належне навчання керівників місцевих громад, тому що перелік суб'єктів

та об'єктів їхньої управлінської діяльності значно розширився, збільшилися повноваження, території. І тому треба звернути особливу увагу на те, кого обираємо.

Але цьогогоріч об'єднані громади отримали у Тернопільській області більше 0,5 мільярда гривень на розвиток інфраструктури своїх населених пунктів. Відповідно до змін податкового законодавства саме місцеві громади, місцеві бюджети перевиконували свої доходи більш ніж на 60 відсотків. І це значна перемога для місцевих бюджетів. Тому саме цільове адміністрування місцевих зборів до місцевих громад буде одним із принципів децентралізації. Отже, за цей законопроект треба проголосувати і дати можливість повністю розвиватися місцевим громадам, зокрема в частині наповнення бюджету.

Я також хочу звернути увагу головуючого на засіданні, щоб перенесли вище у порядку денному законопроект, до якого п'яте не доходить черга. Це проект [№4464](#) щодо регулювання водного господарства, тому що він вкрай необхідний, а його розгляд уже вкотре відкладається. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я надам репліку на ваш виступ. Справді, у порядку денному на сьогодні є невідкладний законопроект про реформування рибної галузі України. Якщо ми його не розглянемо, це не дасть можливості фінансувати галузь. Це фактично питання, яке потребує не дискусій, а прийняття рішення, бо щодо нього є спільна згода.

У порядку денному також є чотири проекти постанов про зміни в адміністративно-територіальному устрої Луганської і Донецької областей. Теж технічні речі. І є кілька законопроектів щодо децентралізації. Тому я звертаюся до депутатів з проханням динамічніше працювати. А якщо буде воля залу, я перенесу розгляд проекту щодо рибної галузі вище, поставлю цю пропозицію на голосування.

А зараз запрошую до слова Гусака Володимира Георгійовича. Будь ласка, від трибуни.

ГУСАК В.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний Голово! Шановні колеги! Шановні українці! Ми рішуче підтримаємо ідею реальної

децентралізації влади в Україні. Ми вважаємо, що нарешті в центральній владі мають залишитися лише питання оборони, національної безпеки, зовнішніх відносин України та національної інфраструктури. Все решта, зокрема питання освіти, охорони громадянського порядку, місцевої медицини та інфраструктури мають бути передані місцевим громадам. І місцевим громадам мають бути передані фінансові можливості для виконання цих повноважень. Не менше 70 відсотків загальних надходжень податків в Україні мають залишатися на місцях. Саме це передбачено в проекті Конституції України, яку розробив «Опозиційний блок».

Що стосується сьогоднішньої децентралізації. На жаль, вона має дуже мало спільного з реальною децентралізацією. Тут дуже багато говорилося про те, що необхідно вносити зміни до різних законів, щоб запрацював Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Шановні колеги! Першу зміну, яку ми повинні внести, – це сказати правду і виключити з назви Закону «Про добровільне об'єднання територіальних громад» слово «добровільне». Бо, наприклад, у Донецькій області є десятки випадків, коли громади, які утворили люди, не узгоджуються, а громади, які влада передбачила в перспективному плані, люди не підтримують. І схожа ситуація в багатьох областях України, таких як Херсонська, Сумська тощо.

Можна додати 30 секунд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка 30 секунд.

ГУСАК В.Г. Але оскільки ми рішуче за реальну децентралізацію, а цей законопроект спрямований на хоча б якісь кроки в напрямі реальної децентралізації, надаючи місцевим громадам можливість отримувати до своїх бюджетів адміністративні збори за державну реєстрацію, фракція «Опозиційного блоку» підтримає законопроект №4386-д.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, заключний виступ. І я прошу не продовжувати дискусії, бо ми не встигнемо пройти порядок денний.

Рибалка Сергій Вікторович. Будь ласка.

Після того переходимо до голосування. І я прошу вас заходити до залу, займати робочі місця.

РИБАЛКА С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Прошу надати слово моєму колезі пану Амельченку.

АМЕЛЬЧЕНКО В.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги! Шановні народні депутати! Цей законопроект, звичайно, фракція Радикальної партії Олега Ляшка, як і всі інші проекти, які стосуються децентралізації, буде послідовно підтримувати. Він має на сьогодні важливе значення для тих територіальних громад, які об'єдналися, але, на жаль, кошти від надання адміністративних послуг надходять до районного бюджету.

Щоб усунути цю недоречність, комітет, Мінфін, «Асоціація міст України», сільські, селищні ради підтримали цю ініціативу. Тому я прошу всіх народних депутатів проголосувати за цей законопроект, бо він дуже важливий для новоутворень, щоб наші об'єднані територіальні громади були самостійні і самодостатні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх народних депутатів зайти до залу і зайняти робочі місця.

Отже, колеги, комітет ухвалив рішення підтримати за основу та в цілому проект №4386-д. Але я поставлю на голосування пропозицію прийняти тільки за основу. Чи в цілому ставити? (*Шум у залі*). Це загальна позиція – в цілому? Загальна позиція. Тоді, будь ласка, заходимо до залу, займаємо місця. Я поставлю на голосування пропозицію комітету.

Отже, колеги, ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування окремих адміністративних зборів до місцевих бюджетів» ([№4386-д](#)) для прийняття за основу та в цілому.

Колеги, хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу уваги! Зараз у залі достатньо людей. У нас є два шляхи: розглянути зараз проекти [№4772](#) і [№4773](#). Щодо них уже було обговорення. Давайте визначимо рівень їх готовності за рейтинговим голосуванням: якщо є готовність – переходимо до розгляду, а якщо немає – переходимо до питання, яке вимагав розглянути «Блок Петра Порошенка», а саме до проекту №4464. Тому я проводжу рейтингове голосування щодо рівня підтримки законопроектів №4772 і №4773, які вже були обговорені (*Шум у залі*). Не кричіть – грошей не буде!

Хто підтримує дані законопроекти, прошу показати це в рейтинговому голосуванні. Будь ласка, прошу взяти участь у голосуванні.

«За» – 199.

Колеги, я прошу під час засідання не розмовляти між собою, а слухати, що я говорю. Я поставив на рейтингове голосування, бо мене голова комітету попросив перенести ці законопроекти, оскільки щодо них немає єдності. Ми щойно з'ясували рівень єдності щодо цих законопроектів. І зараз на прохання автора законопроектів Федорука Миколи Трохимовича я перенешу розгляд цих законопроектів. Я правильно озвучив цю позицію? Це право автора, який звернувся з таким проханням до мене як до головуючого. Тому я перенешу їх розгляд.

Таким чином, я маю змогу оголосити, що ми переходимо до проекту закону [№4464](#), який стоїть після цього питання. Це проект Закону «Про внесення змін до додатка 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо фінансового забезпечення реформування рибної галузі України».

Закликаю вас підтримати пропозицію розглянути його за скороченою процедурою. Будь ласка, колеги, хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 183.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Мушака Олексія Петровича. Скажіть слово правди, пане Олексію.

МУШАК О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я хочу почати доповідь з класики. Верховна Рада, трибуна, народний депутат звертається до колег зі словами: в річках немає риби. Насправді ситуація проста. У нас є Дніпро, є багато водних ресурсів, у яких повинно було б бути надзвичайно багато риби, але є проблема – браконьєри, які буквально перегороджують сітками все, що тільки можна.

З огляду на це було створено новий рибний патруль, з 2 тисяч людей набрали 45 нових співробітників, їм пообіцяли підвищену заробітну плату і нове обладнання для того, щоб ефективно з цим боротися.

Даний законопроект технічний, погоджений з Міністерством аграрної політики та продовольства. Його прийняття не призведе до додаткових витрат з бюджету. У рамках програм міністерства відбувається перерозподіл суми з однієї програми на іншу програму. Це дасть можливість запустити ефективний рибний патруль і тим самим збільшити і повернути аборигенні види риб в Україну, відновити популяцію будь-яких інших видів риб. Прошу вашої підтримки.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань бюджету Рудик Сергій Ярославович. Будь ласка.

РУДИК С.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №198, Черкаська область, самовисуванець). Черкащина. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Комітет з питань бюджету на своєму засіданні ще 11 травня підтримав законопроект №4464.

Як уже було зазначено доповідачем, законопроект підготовлено з метою покращення матеріально-технічної бази та забезпечення територіальних органів Держрибагентства необхідними засобами для провадження їх діяльності, по суті, спецзв'язком для охорони.

Для реалізації зазначеного проекту пропонується додатково видати Держрибагентству 15 мільйонів гривень шляхом перерозподілу видатків між бюджетними програмами Міністерства аграрної політики та продовольства. Отже, законопроектом не передбачається залучення додаткових бюджетних коштів. Він не впливає на загальні показники видатків державного бюджету. Бюджетні показники збалансовано.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради висловлює зауваження, зокрема щодо відсутності належного фінансово-економічного обґрунтування до цього законопроекту. Разом з тим Міністерство фінансів та Міністерство аграрної політики та продовольства не висловили зауважень до законопроекту.

За результатами розгляду Комітет з питань бюджету ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект №4464 прийняти за основу та в цілому як закон з урахуванням пропозицій комітету, викладених у нашому листі до цього законопроекту, зокрема щодо усунення неточностей відповідно до правил законотворчої техніки, а також збалансування бюджетних показників з урахуванням змін, внесених до Державного бюджету до розгляду зазначеного законопроекту за законом від 19 травня поточного року [№1384-VIII](#).

Відповідно Комітету з питань бюджету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради в разі прийняття законопроекту при оформленні відповідного закону належить внести до нього необхідні редакційні та техніко-юридичні уточнення, що пов'язані з зазначеним рішенням комітету. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я хочу наголосити: щодо згаданого законопроекту є спільна позиція і згода всіх – і фракцій, і уряду, і комітету. Це технічне питання. Воно потребує обговорення?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ні. Голосуємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я бачу тільки одного депутата, який бажає виступити, і надаю йому слово.

Олег Ляшко, 2 хвилини, і голосуємо. Просто інакше ми не встигнемо.

ЛЯШКО О.В. Дякую, пане Голово. Фракція Радикальної партії підтримує законопроект, який передбачає виділення додаткового фінансового ресурсу, щоб оснастити новостворений рибний патруль, щоб у них була техніка, човни не гірші, ніж у браконьєрів. Бо на сьогодні така техніка, що вони за браконьєрами не встигнуть.

Але я хотів би, користуючись нагодою, що розглядається такий законопроект, привернути увагу до того, хто займається браконьєрством.

У серпні я був на Херсонщині. Колега правильно каже: риби в Дніпрі немає. Чому її немає? Тому що браконьєрством займаються ті, хто мав би охороняти рибні ресурси. Зокрема на Херсонщині є відомий браконьєр Богдан Артющик, керівник «Херсонрибохорони». Замість того, щоб охороняти і ганяти браконьєрів, вони самі кришують цих браконьєрів, заносючи чемодани грошей, і внаслідок цього риби в Дніпрі вже немає. Кришує цього Артющика голова Державного агентства рибного господарства Ковалів Ярема.

Я хочу, користуючись нагодою, звернутися до Прем'єр-міністра з вимогою відправити у відставку голову Державного агентства рибного господарства. Якщо ви цих браконьєрів у шкурах рибінспекції не відправите у відставку, ми їх відправимо на корм риbam, щоб більше було риби у наших водоймах!

Крім того, ми зареєстрували півтора року тому законопроект про запровадження мораторію на промисловий вилов риби. Через 5 років наші діти рибу тільки в музеї під склом бачитимуть поряд з динозаврами через таких браконьєрів – так званих рибоохоронців, які замість того, щоб захищати рибні запаси країни, їх винищують.

Тому я вимагаю відставки Артющика, відставки Коваліва, відставки всіх браконьєрів в овечих шкурах!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення завершено.

Я прошу зайти до залу і приготуватися до голосування для прийняття рішення.

Наголошую ще раз, це технічне питання, воно об'єднує всіх, і прошу зараз приготуватися до голосування. Будь ласка, заходьте до залу, колеги.

Отже, ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до додатка 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на

2016 рік» щодо фінансового забезпечення реформування рибної галузі України» ([№4464](#)). За пропозицією комітету пропонується прийняти його як невідкладний за основу та в цілому. Хто підтримує дану пропозицію, колеги, прошу проголосувати. Будь ласка, всі підтримуємо, голосуємо.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Вітаю авторів.

Колеги, хвилинку уваги! Ми, очевидно, вже не зможемо перейти до системних законопроектів. Але в нас є чотири технічних проекти постанов, якими передбачається внесення змін до адміністративно-територіального устрою Луганської і Донецької областей. Вони не потребують обговорення, не потребують дискусії, але потребують прийняття нами невідкладного рішення для забезпечення прав громадян, які знаходяться у важкій ситуації. Чи можна розраховувати на вашу підтримку, щоб, по-перше, ви залишилися в залі, а по-друге, підтримали проект? Підтримується? Тоді я на правах головуючого продовжую роботу на 15 хвилин.

Прощу підтримати розгляд чотирьох проектів постанов, які стосуються змін територіально-адміністративного устрою в Луганській, Донецькій областях.

Ставиться на голосування пропозиція, щоб ми зараз перейшли до розгляду. Прощу підтримати, колеги. Будь ласка, голосуємо. Для нас це 5 хвилин, а це долі людей.

«За» – 203.

Колеги, не всі, можливо, зрозуміли. Я попрошу Ірину Геращенко пояснити логіку цих проектів постанов, 1 хвилина.

Будь ласка, пані Ірино, дуже коротко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, неодноразово ми приймали подібні рішення для того, щоб люди, які мешкають у селах, що знаходяться на підконтрольній українській владі території, але адміністративно – на окупованій території, змогли отримувати зарплату. Мова йде про села, де живуть діти, вагітні жінки, пенсіонери, щоб ми

могли їм виплачувати необхідні допомоги, пенсії. Будь ласка, це дуже важливо. У Луганській і Донецькій областях є люди, які кілька місяців не отримують пенсії. Це наш обов'язок – допомогти людям на територіях, у сірій зоні і на нашій...

Ми голосуємо, щоб включити їх зараз до порядку денного, а потім будемо голосувати вже за процедурою. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я ще раз поставлю на голосування пропозицію, щоб ми зараз розглянули проекти постанов №4896, №4929, №4930, №4931. І прошу вас підтримати. Це долі людей. Прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо, колеги. Ми за 5-7 хвилин зможемо їх розглянути. Голосуємо, колеги.

«За» – 227.

Дуже вам дякую, колеги.

Не розходьтєся, будь ласка. Передусім я поставлю на голосування пропозицію про розгляд всіх проектів за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

«За» – 207.

Колеги, тепер я прошу доповідача народного депутата Курила Віталія Семеновича оголосити одну доповідь щодо всіх проектів. Чим коротшою буде доповідь, тим більше шансів, що вони будуть прийняті.

Будь ласка, Віталію Семеновичу.

КУРИЛО В.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №113, Луганська область, самовисуванець).* Шановні народні депутати! Перший проект Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Луганської області, зміну і встановлення меж міст Золотого та Гірського Попаснянського району Луганської області» ([№4896](#)). Як уже сказав спікер, суть зводиться до того, що до сільської ради належать села, частина з яких знаходиться на тій території, а частина – на цій. Тому їх треба приєднати до сусіднього населеного пункту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віталію Семеновичу.

КУРИЛО В.С. Все погоджено. Комітет розглянув. Прошу проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, це була доповідь щодо всіх проектів постанов.

Ставлю на голосування проект постанови №4896 для прийняття за основу та в цілому. Хто підтримує таку пропозицію, прошу голосувати. «За» – 228.

Дякую вам.

Наступний проект Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж міста Слов'янськ та Слов'янського району Донецької області» ([№4929](#)). Пропозиція комітету – прийняти за основу та в цілому. Хто підтримує, прошу голосувати. Не виходьте із залу. Друже, поверніться до залу. Прошу голосувати і підтримати. Будь ласка.

«За» – 229.

Постанову прийнято.

Наступний проект Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж міста Бахмут та Бахмутського району Донецької області» ([№4930](#)). Пропонується прийняти за основу та в цілому. Прошу проголосувати і підтримати. Будь ласка.

«За» – 230.

Постанову прийнято.

І останній проект Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж міста Горлівка та Бахмутського району Донецької області» ([№4931](#)). Пропозиція комітету – прийняти за основу та в цілому. Хто підтримує цю пропозицію, прошу голосувати і підтримати, колеги. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Дякую комітету. Дякую авторам за активну, плідну роботу.

Колеги, був важливий і дуже продуктивний день. Я дякую всім за активну, плідну роботу. Завтра о 10 годині ми продовжимо нашу роботу.

А зараз вечірнє засідання Верховної Ради України я оголошую закритим. Дякую колеги. До завтра.

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулася із заявою народний депутат України **КОРЧИНСЬКА О.А.** (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка*): «Звертаюся до Вас як народний депутат України та прошу зарахувати мій голос «за» під час голосування на пленарному засіданні Верховної Ради України 8 вересня 2016 року проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування окремих адміністративних зборів до місцевих бюджетів» ([№4386-д](#))».